(దశాబ్దాల క్రిందటి తెలుగు వారి జీవన విధానాలకు అద్దం పట్టిన సరదా కబుర్ల సమాహారం)

67

(15ʻ సెప్టెంబరు 71, ఆంధ్రప్రభ దినపత్రికలో ప్రచురితం)

ఉపన్యాసాలివ్వడంలో కూడా ఎంతో హాస్యం కనిపిస్తుది. అసలు హాస్యం ఎక్కడ వుందంటే మాట్లాడే విషయంలో రవంత ప్రవేశం కూడా లేకుండా ఎంతో తెలిసినవాళ్ళలాగా మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించడం.

ఫలానివారు ఫలాని విషయం మీద మాట్లాడతారని ప్రకటించబడినప్పుడే కొంచెం హాస్యం తొణికిసలాడుతుంది. "ఇదేమిటి ఈయనగారిని వరించారు. ఇంతకన్నా మంచివారెవరూ దొరకలా!" అనడం జరుగుతుంది. "ఆ! ఆ ఉపన్యాసం వినేదేమిటి?" అని చప్పరించడం కూడా మామూలుగానే జరిగే సంగతే.

ఉపన్యాసం బాగుండదని టీ పార్టీ పోగొట్టుకుంటామా!

నేను బందరులో ఉండగా ఇలాంటి ఉపన్యాసాలకు వెళ్ళవలసివస్తే కొంచెం నేను కడుగు వేస్తూనే ఉండేవాణ్ణి. వెంటనే మా మల్లినాథసూరిగారు అందుకుని "నీకా ఉపన్యాసం నచ్చకపోతే వినబోకు. అంతమాత్రంతో వచ్చిన నష్టమేమీ లేదు. అంతేగాని ఉపన్యాసం సరిగా వుండదని చక్కటి టీపార్టీ పోగొట్టుకుంటామా? అందులో బందరు స్వీట్సు.. పద పద" అని ఉత్తరీయం భుజాన వేసి బయలుదేర తీయించేవారు.

కొందరు ఉపన్యాసం విని యివతలకు వచ్చిన తర్వాత "అదేమిటి అలా మాట్లాడాడు, నీకేం తెలుసు కూర్చోవయ్యా అనేవాళ్ళు ఒక్కరూ లేకపోయారు సభలో. పైగా అలా అక్కరలేని విషయాలన్నీ మాట్లాడుతూ అవసరంగా రొమ్ము విరుచుకుంటాడేం. వినేవాళ్ళకు బుర్రలు లేవనా? సారస్వత ప్రపంచం వట్టి తొర్రక్రింద మారిపోయిందనా!"

అలాటి వారికి ఏం జవాబు చెపుతాం? "ఏదో ఆయనకు తెలిసింది చెప్పాడు. పనికి వస్తే తీసుకునేది లేకపోతే అక్కడే వదిలి తిరిగి చక్కా వచ్చేది. మనకేం నష్టం?" అంటామనుకోండి.

అసహజమైన ఉపన్యాసాలు వింటుంటే బుర్రకందుతుంది

"మీరు చెప్పే సంజాయిషి చాలా బాగుంది. నష్టమేమిటంటారేమిటి? ఇష్టంలేని ఉపన్యాసాలూ, సరియైన, సహజమైన ధోరణిలో లేని ఉపన్యాసాలూ వింటూంటే బుర్ర ఎలా కందిపోతుందో తెలుసా? ఎక్కువసేపు వింటే పాప్పర లేచిపోతుందోయి పాప్పర. చప్పరించి చక్కారావడంతో సరిపోతుందనుకున్నావా? మాట్లాడేదంతా నిజమనీ, నిక్షేపంలాగా ఉన్నదనీ ఎవడు ఒప్పుకుంటాడండి? ఒప్పుకోడు. నేనసలు ఒప్పుకోను" అని గట్టిగా వాదనకు దిగుతాడా పెద్ద మనిషి.

ఎలాగో అలా మనస్సు సరిపెట్టుకుని ఉపన్యాసం విని ఎంతో గౌరవంతో బయటకు వస్తామనుకోండి. ఏం లాభం. ఇలాంటి ప్రబుద్ధులు బయలుదేరి అవతలవాళ్ళకు లభించే ప్రసిద్ధిని చెడగొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే అందులో ఆ వాగ్యుద్ధమంతా మనతో చేస్తుంటే ఎలా తట్టుకునేది?

ఉపన్యాసాల్ని సుమారుగా రకాల క్రింద విభజించవచ్చును.

1. ప్రశంసల ఉపన్యాసాలు
2. వీడ్కోలు ఉపన్యాసాలు
3. షష్టిపూర్తి ఉపన్యాసాలు
4. సన్మానాల ఉపన్యాసాలు
5. బదిలీ ఉపన్యాసాలు
6. వార్షికోత్సవ ఉపన్యాసాలు
7. ప్రారంభోత్సవ ఉపన్యాసాలు.
8. శతదినోత్సవాలు
9. సదస్సులు
10. రాజకీయోపన్యాసాలు.
11. మండలి ఉపన్యాసాలు.
12. అసోసియేషన్ ఉపన్యాసాలు.
13. యూనియన్ ఉపన్యాసాలు
14. శంకుస్థాపన ఉపన్యాసాలు
15. విశ్వమానవ సౌభ్రాతృ ఉపన్యాసాలు
16. ఎన్నికల ప్రచారోపన్యాసాలు
17. విదేశ సంచార వీడ్కోలు ఉపన్యాసాలు.
18. లలితకళల ఉపన్యాసాలు
19. రేడియో ఉపన్యాసాలు
20. రోడ్డుమూల ఉపన్యాసాలు.

ఇలా ఇంకా కొన్నిటిని పేర్కొనవచ్చును. మొత్తం మీద చాలారకం ఉపన్యాసాలు ఈ పైన పేర్కొన్నవాటికి సంబంధించినవై వుంటాయి. వీటిలో ఆసక్తి కలవారు దేశంలో చాలామంది వుంటారు. వారికి భగవంతుడు మంచి శక్తిని కూడా ప్రసాదించడం ఒక మహద్భాగ్యంగా భావించవచ్చు.

అన్నిటికంటె విలువైనది ప్రశంసావేదిక

మొదటి తరగతికి చెందిన ప్రశంసల ఉపన్యాసాలను గురించి ఆలోచిద్దాం. అన్నింటికంటే విలువైనదీ, తేలికయినదీ, ఈ ఉపన్యాస వేదిక. ఒకరిని ప్రశంసించాలనే భావం కలగడమే గొప్ప అదృష్టం. అలాంటిది దానికోసం ఒక సభను ఏర్పాటు చేయడం అంతకన్న గొప్ప విశేషం.

ఇందులో ఇంకో తమాషా ఏమిటంటే కొందరు కొన్ని రకాల వారినే ప్రశంసించడానికి పూనుకుంటారు. వారికోసం విరాళాలు విరివిగా సమకూరుస్తారు. వారు వ్రాయించే సన్మాన పత్రాల సంఖ్య ఇంచుమించుగా ఒక దస్తా వుంటుంది. మెడలోవేసే దండల సంఖ్య పదులూ, పాతికలమీద వుంటుంది. ఆ రోజు ఆడవాళ్ళు ముచ్చటకు తల్లో పెట్టుకోడానికి ఎక్కువ గులాబీపువ్వులుగాని, రెండు చామంతి పువ్వులుగాని దొరకవంటే ఆశ్చర్యం వుండదు.

అన్ని వర్గాలనుంచి ఉపన్యాసకులను ఆహ్వానిస్తారు. చూశారా ఎంతమంది వచ్చారో 'క్రాస్ సెక్షన్' అని చెపుతారు. నిజానికి అంత కష్టపడి ఖర్చుపెట్టి ఒకరిని స్తుతిస్తుంటే, వారిని గురించి కొంచెంసేపు మాట్లాడడానికేం, వినడానికేం? అనిపిస్తుంది. పైగా తినడానికి కూడా మంచి ఏర్పాట్లు చేస్తారు.

ఈ సందర్భంలో ఒక చిన్న సంఘటన జ్ఞాపకం వచ్చింది. సన్మానాలు చేయించుకునేవారిలో కొందరు ఖర్చు తామే భరించడమనే ఆచారం ఉంది. ఇది మంచిదే. కీర్తి తను సంపాదిస్తున్నప్పుడు ఆ మాత్రం ఖర్చు భరించడంలో తప్పేం వుంటుంది.

ఒక పెద్దమనిషి ఖర్చు భరించి సన్మానం చేయించుకుంటున్నాడట. ఒక ఉపన్యాసకుడు ప్రశంసించి కూర్చున్నాడుట. రెండో ఆయన మరింత గొప్పగా పొగుడుతున్నాడుట. ఉద్రేకంలో చేతులు వూగించి వేస్తున్నాడుట. ఆయనగారికి పొడుం అలవాటుంది. పొడుంకాయ చేత్తో పుచ్చుకుని ఉపన్యసించడం, అదిజారి బల్లక్రిందనో, కుర్చీ క్రిందనో పడిందట.

ఇంత ఖర్చుపెట్టినవాణ్ణి పొడుంకాయ కొనలేనూ.

ఆయనగారు హఠాత్తుగా ఉపన్యాసం ఆపివేసి పొడుంకాయ వెతుక్కోవడం ప్రారంభించాడట. సన్మానితునకు చిరాకు పుట్టుకు వచ్చింది. కొంచెంసేపు చూశాడు. ఉపన్యాసకుడు అంత మంచి పట్టులో వదలడం ఏమీ బాగుండలేదనుకున్నాడు. వెంటనే ఇలా అన్నాడుట.

"ఏమిటండీ. ముష్టి పొడుంకాయకోసం అంత చక్కని ఉపన్యాసం ఆపివేశారు. నాకిక్కడ ఉక్క పెట్టేస్తుంది. ఇంత ఖర్చు భరించనవాణ్ణి ఆ పొడుంకాయ ఖరీదు ఇచ్చుకొలేనూ, కావాలంటే రెండు కొనిస్తాను, కానివ్వండి, ఉపన్యాసం. ప్రవాహానికి అనవసరంగా అడ్డువేశారు" అని...

ప్రశంసలకు సంబంధించిన ఉపన్యాసాలు అన్నిటిలో తేలిక. ముఖ్య అతిధిని అంతవాడు ఇంతవాడు అని పొగడడంలో అట్టే ఇబ్బందిలేదు. మాటలు కూడా ఎక్కువ వెతుక్కోనక్కరలేదు.

ఏ పువ్వు అందితే అది విసరడం..

అవైనా ఒక ఆర్డరులో ఉండవలసిన అవసరం లేదు. ఏ పొగడ్తకు ఆ పొగడ్త ఒక ప్రత్యేకమైన పువ్వులాంటిది గనుక వెనుకా ముందులు చూడకుండా గిరాటు వెయ్యవచ్చు. పువ్వులకంటే చక్కగా అవతలి వ్యక్తి వదనం వికసిస్తుంది.

ఇలాంటి సమయంలో వాడే వాక్యాలు కొన్ని రెడీమేడ్‌గా వుంటాయి. "ఆయన్ని గురించి మాట్లాడే అవకాశం రావడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. నిజానికి వారి కీర్తిని గురించి తెలియజేసే ప్రతిభ నాలో లేదు. అయినా ఒక్క మాటమాత్రం ఘంటాపథంగా చెప్పగలను. వారు యింతకంటే గొప్ప సన్మానానికి అర్హులు. మనం చేసేది చాలా స్వల్పం అనేది నేను రూఢిగా చెప్పగలను. వారిని ఫలనా వారితో పోల్చవచ్చు." (ఇక్కడ జ్ఞాపకం వచ్చిన ఏ పేరైనా ఉపయోగించవచ్చు. సమంజసంగా ఉందా లేదా అనే మీమాంస అక్కరలేదు. హెచ్చుతగ్గులు తర్వాత ఆలోచించుకోవచ్చు.)

ఇవి నల్లేరు మీద నడక ఉపన్యాసాలు. వీటిలో పాల్గొనడం చాలా సంతోష హేతువు.

Post your comments